

**การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ**

**สำหรับงวด 3 เดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2561**

กลุ่มบริษัทฯ ยังคงขยายฐานลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและระบบเติมเงิน ซึ่งการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้น ควบคู่ไปกับจำนวนลูกค้าที่เติบโต ด้วยเครือข่ายโทรคมนาคมประสิทธิภาพสูง แคมเปญเครื่องโทรศัพท์มือถือและโปรโมชั่นที่น่าสนใจ และแพ็คเกจคอนเวอร์เจนซ์ซึ่งผสมผสานสินค้า คอนเทนต์และบริการด้านดิจิทัลภายใต้กลุ่มทรู ทำให้ลูกค้ามีประสบการณ์ที่ดีในการใช้บริการ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯ เติบโตเหนือกว่าอุตสาหกรรมโดยรวม โดยรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากไตรมาส 1 ปีก่อนหน้า เป็น 18.0 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 ในขณะที่รายได้จากการให้บริการของผู้ให้บริการรายใหญ่รายอื่นรวมกันเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า การเติบโตที่แข็งแกร่งทั้งด้านฐานลูกค้าและรายได้ของกลุ่มบริษัทฯ ยืนยันความแข็งแกร่งของเครือข่าย มูลค่าแบรนด์และแคมเปญด้านการตลาดที่ได้รับผลตอบแทนที่ดีต่อเนื่อง

|   | 31 มีนาคม |           |
|---|-----------|-----------|
|   | พ.ศ. 2561 | พ.ศ. 2560 |
| จำนวนผู้ใช้บริการของกลุ่มบริษัทฯ – Subscriber (ล้านราย) | 27.6      | 25.8      |
| รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน – ARPU (บาท)             | 207       | 207       |

**ผลการดำเนินงานโดยรวมของกลุ่มบริษัทฯ**

| งบการเงินรวม<br>หน่วย : ล้านบาท         | 31 มีนาคม       |                 |
|---|-----------------|-----------------|
|   | พ.ศ. 2561       | พ.ศ. 2560       |
| <b>รายได้</b>                           |                 |                 |
| รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ |                 |                 |
| ค่าเช่าอุปกรณ์โครงข่ายและบริการอื่น     | 22,278          | 21,318          |
| รายได้จากการขายสินค้า                   | 3,838           | 3,677           |
| <b>รวมรายได้</b>                        | <b>26,116</b>   | <b>24,995</b>   |
| <b>ต้นทุน</b>                           |                 |                 |
| ต้นทุนการให้บริการ                      | (17,246)        | (14,983)        |
| ต้นทุนขาย                               | (3,853)         | (3,839)         |
| <b>รวมต้นทุน</b>                        | <b>(21,099)</b> | <b>(18,821)</b> |
| <b>กำไรขั้นต้น</b>                      | <b>5,016</b>    | <b>6,174</b>    |
| รายได้อื่น                              | 720             | 2,380           |
| ค่าใช้จ่ายในการขาย                      | (5,259)         | (5,150)         |
| ค่าใช้จ่ายในการบริหาร                   | (1,347)         | (1,960)         |
| ค่าใช้จ่ายอื่น                          | (357)           | (1,484)         |
| ต้นทุนทางการเงิน - สุทธิ                | (1,424)         | (1,378)         |
| <b>กำไร(ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้</b>     | <b>(2,651)</b>  | <b>(1,418)</b>  |
| รายได้(ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้          | 488             | (383)           |
| <b>กำไร(ขาดทุน) สำหรับปี</b>            | <b>(2,163)</b>  | <b>(1,802)</b>  |
| <b>กำไร(ขาดทุน) ต่อหุ้น</b>             | <b>(0.15)</b>   | <b>(0.13)</b>   |

➤ **รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ**

ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ เติบโตร้อยละ 4.5 จากปีก่อนหน้า เป็น 26.1 พันล้านบาท จากการเติบโตของรายได้จากการให้บริการ จากโครงข่ายที่มีสัญญาณครอบคลุมและมีคุณภาพมากขึ้น จากการพัฒนาช่องทางการขาย และแคมเปญดีไวซ์ร่วมกับแพ็คเกจค่าบริการที่คุ้มค่า ทำให้การใช้บริการนอนอยซ์และฐานลูกค้าเติบโต

| งบการเงินรวม<br>หน่วย: ล้านบาท                             | 31 มีนาคม     |               |
|--|---------------|---------------|
|  | พ.ศ. 2561     | พ.ศ. 2560     |
| <b>รายได้</b>  |               |               |
| รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น       | 17,955        | 16,329        |
| - บริการเสียง (Voice) และ บริการที่ไม่ใช่เสียง (Non-Voice) | 16,805        | 15,292        |
| - บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ              | 1,150         | 1,037         |
| รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)                        | 1,012         | 1,171         |
| รายได้จากการขายสินค้า                                      | 3,838         | 3,677         |
| รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย                   | 3,311         | 3,818         |
| <b>รวมรายได้</b>   | <b>26,116</b> | <b>24,995</b> |

- **รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่** เติบโตร้อยละ 10.0 จากปีก่อนหน้า เป็น 18.0 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 จากการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือที่เป็นที่นิยมและมีปริมาณเพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการเติบโตของฐานผู้ใช้บริการ โดยทรูมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 4.1 แสนราย ในไตรมาส 1 ขยายฐานลูกค้าให้เพิ่มขึ้นเป็น 27.6 ล้านราย ณ สิ้นไตรมาส ในขณะที่ผู้ให้บริการรายใหญ่รายอื่นมีฐานลูกค้าลดลงสุทธิรวมกันประมาณ 8.5 แสนราย
- **รายได้รวมจากบริการเสียงและไม่ใช่เสียง (นอนวอยซ์)** ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 จากปีก่อนหน้า เป็น 16.8 พันล้านบาท จากเครือข่ายประสิทธิภาพสูง รวมถึงผลตอบรับที่ดีต่อบริการ 4G แคมเปญดาต้า ซึ่งทำให้ฐานลูกค้าเติบโต พร้อมสิทธิประโยชน์พิเศษและคอนเทนต์ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม และการผสานแพ็คเกจร่วมกับบริการอื่นๆ ภายใต้กลุ่มทรูได้อย่างคุ้มค่า
- **รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและบริการอื่นๆ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 จากไตรมาส 1 ปีก่อนหน้า เป็น 1.2 พันล้านบาท ส่วนหนึ่งจากรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทยและใช้บริการทรูมูฟ เอชเพิ่มสูงขึ้น (Inbound Roaming)
- **รายได้จากการขายสินค้า** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 จากปีก่อนหน้า เป็น 3.8 พันล้านบาท จากแคมเปญขายเครื่องโทรศัพท์มือถือที่น่าสนใจและตอบโต้ความต้องการของลูกค้าของกลุ่มบริษัท

➤ **ต้นทุน และ ค่าใช้จ่าย**

| งบการเงินรวม<br>หน่วย: ล้านบาท                | 31 มีนาคม     |               |
|---|---------------|---------------|
|   | พ.ศ. 2561     | พ.ศ. 2560     |
| <b>ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน</b>               |               |               |
| ต้นทุนการให้บริการรวม                         | 17,246        | 14,983        |
| - ค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแล (Regulatory Costs) | 441           | 567           |
| - ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)        | 1,098         | 1,223         |
| - ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่า IC             | 12,249        | 9,741         |
| - ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย               | 3,458         | 3,452         |
| ต้นทุนขาย                                     | 3,853         | 3,839         |
| ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวม                | 6,606         | 7,110         |
| - ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย               | 3,009         | 2,651         |
| - ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร                 | 3,598         | 4,459         |
| <b>รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน</b>            | <b>27,706</b> | <b>25,931</b> |
| <b>ค่าใช้จ่ายทางการเงิน</b>                   |               |               |
| ดอกเบี้ยจ่าย                                  | 881           | 784           |
| ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต      | 532           | 584           |
| ต้นทุนทางการเงินอื่นๆ                         | 11            | 10            |
| <b>รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน</b>                | <b>1,424</b>  | <b>1,378</b>  |

ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 จากไตรมาส 1 ปีก่อนหน้าเป็น 27.7 พันล้านบาท จากต้นทุนการให้บริการที่เพิ่มขึ้น

- **รายจ่ายค่า IC สุทธิ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 64.2 จากไตรมาส 1 ปีก่อนหน้า เป็น 86 ล้านบาท จากปริมาณการโทรออกนอกเครือข่ายสุทธิที่เพิ่มขึ้น
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory costs)** ลดลงร้อยละ 22.2 จากไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2560 เป็น 441 ล้านบาท จากการปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบริการโทรคมนาคมพื้นฐานและบริการเพื่อสังคมโดยทั่วถึง (USO) ในเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2560 และการประกาศอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใหม่ในเดือนธันวาคมซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ปี พ.ศ. 2560 โดยผลกระทบเต็มปีของอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใหม่นี้ถูกบันทึกในไตรมาส 4 ของปี พ.ศ. 2560
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร) เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.6 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เป็น 15.8 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 จากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขยายโครงข่ายและคอนเทนต์ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารลดลงร้อยละ 19.3 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 จากไตรมาส 1 ปีก่อนหน้า เป็น 6.5 พันล้านบาท ส่วนหนึ่งจากการขยายโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
- **ค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2560 เป็น 1.4 พันล้านบาท ตามดอกเบี้ยจ่ายที่เพิ่มขึ้น จากการกู้ยืมเพื่อขยายโครงข่ายและการให้บริการ

➤ กำไรและขาดทุน

| งบการเงินรวม<br>หน่วย: ล้านบาท  | 31 มีนาคม      |                |
|---|----------------|----------------|
|   | พ.ศ. 2561      | พ.ศ. 2560      |
| รวมรายได้   | 26,116         | 24,995         |
| รวมต้นทุน   | (21,099)       | (18,821)       |
| <b>กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น</b>  | <b>5,016</b>   | <b>6,174</b>   |
| รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร  | (6,606)        | (7,110)        |
| <b>กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และรายจ่ายตัดบัญชี (EBITDA)</b> | <b>4,877</b>   | <b>5,167</b>   |
| ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย   | (6,467)        | (6,103)        |
| <b>กำไรจากการดำเนินงาน (EBIT)</b>   | <b>(1,590)</b> | <b>(936)</b>   |
| ต้นทุนทางการเงิน (สุทธิ)  | (1,424)        | (1,378)        |
| รายได้(ค่าใช้จ่าย) อื่น   | 363            | 896            |
| <b>ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้</b>  | <b>(2,651)</b> | <b>(1,418)</b> |
| รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้   | 488            | (383)          |
| <b>ขาดทุนสำหรับงวด</b>  | <b>(2,163)</b> | <b>(1,802)</b> |

- **กำไรขั้นต้น** ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 ลดลงร้อยละ 18.8 เป็น 5.0 พันล้านบาท ตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุนขยายโครงข่ายและคอนเทนต์ ซึ่งส่งผลให้ EBITDA ของกลุ่มบริษัทฯ ลดลงร้อยละ 5.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เป็น 4.9 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561
- ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่าย ครอบคลุม และการขยายการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีผลขาดทุนสำหรับงวดจำนวน 2.2 พันล้านบาท